

A tudás és az információ korszakának szereplői a könyvtárak

Az IFLA 72. konferenciáját és közgyűlését 2006. augusztus 20–24-én tartották Szöulban. A bevezető előadást a Nobel-békedíjas *Dae-Jung Kim* tartotta, aki a Koreai Köztársaság 15. elnöke volt. (A demokráciáért folytatott harcában négyszer nézett szembe a halállal, 1980-ban halálra is ítélték, hat és fél évet ült börtönben, és húsz évet töltött száműzetésben vagy házi őrizetben.)

Kim elnök röviden visszapillantott az emberiség történetének fő fázisaira, és vázolta, ahogyan a gyűjtögető-vadászó társadalmak agrár-, majd ipari társadalmakká váltak. A 21. században azonban már a tudás és az információ, e láthatatlan javak határozzák meg a további fejlődést. Ezért a könyvtáraknak korábban elképzelhetetlenül fontos szerep jut a következők szerint:

1. Tárolniuk kell a tudást és az információt, bármilyen formában jelenik is meg a modern technológia segítségével.
2. Sokkal dinamikusabban kell közreműködniük a tudás és az információk cseréjében országon belül és nemzetközi szinten egyaránt.
3. A könyvtáraknak „mindenütt jelen lévő könyvtárakká” kell válniuk állományuk digitalizálásával, mindenki számára online szabad hozzáférhetőséggel.
4. Fel kell számolniuk a gazdagok és a szegények közötti szakadékot a tudáshoz és az információkhoz való hozzáférés egyenlőségével, hiszen bárkinek elegendő egyetlen személyi számítógép, hogy hozzájusson a legnagyobb könyvtárak állományához is.
5. A szegénység leküzdéséhez a könyvtárak azzal is hozzájárulhatnak, ha lehetővé teszik a szegény nemzeteknek és a szegény sorsú személyeknek a tudás és az információk használatát, ami a mai, láthatatlan erőforrásokra épülő gazdaságban a felemelkedés útját jelenti. A szegénység a terrorizmus melegágya; a világ nem remélhet harmóniát és békét a szegénység felszámolásának reménye nélkül.
6. A könyvtáraknak nyitott arénákká kell válniuk a civilizációk között folytatandó dialógusban. A vi-

lág valamennyi könyvtári szervezetének a kölcsönös megértéséért, a kooperáció megerősödéséért és az információcseréért kell dolgoznia, ezzel is csökkentve az iszlám és a kereszténység, a Kelet és a Nyugat, a szegény Afrika és a fejlett országok közötti feszültséget. A könyvtárak mozdítsák elő a békét, s legyenek a demokrácia iskolái.

Koreának gazdag intellektuális és kulturális tradíciói vannak, amelyeket a 21. században is megőrizni és továbbfejleszteni kíván. Az első könyvtárat *Sosurim* király alapította a 4. században, és azóta számos könyvgyűjtemény jött létre a királyi palotában, buddhista kolostorokban, konfuciánus akadémiákon, hivatalokban és otthonokban. Koreában találták fel a világon először a mozgatható fém nyomtatódúcokat a 12. században. A közszolgálatba bárki, még az ország legfelső vezetőinek fiai is csak szigorú vizsgákon juthattak be, az ezeket megelőző tanulmányokban a könyvtárhasználat nagy szerephez jutott. (Ez a vizsgarendszer lényegesen különbözött a nyugati örökletes nemességtől.)

Korea is átvette a kínai magas kultúrát a buddhizmus és a konfucianizmus révén. Ellentétben azonban más országokkal, ahol a magasabb rendű kínai kultúra asszimilálta a helyit, a koreaiak, bár lelkesen elfogadták a kínai kultúrát, befogadván azonban újraalkották, eredeti gondolatokkal és kulturális jellegzetességekkel gazdagították.

A koreai közösség kulturális identitástudata és lelkesedése a tanulásért alapozta meg a majdnem ötven évig tartó harcot a politikai diktatúra ellen. Végül is legyőzték a három egymást követő autoritárius kormány káros örökségét a demokráciába vezetett bizalommal és égő vágyakozással.

Annak, hogy Korea a tudás és információ korszakát hozó hullám élén áll, az a magyarázata, hogy a koreai társadalom büszke szellemi örökségére és oktatási-tanulási hagyományaira. A kormány sike-

resen valósította meg arra irányuló politikáját, hogy egységes hálózatba fogja össze az ország könyvtárait, s digitalizálja állományukat. Így megvetették a „mindenütt jelen lévő könyvtár” alapjait, amely az egész országra kiterjedő szolgáltatásokat nyújt bárki számára hozzáférhetően.

/KIM, Dae-Jung: Libraries: prime movers for the age of knowledge and information. = IFLA Journal, 32. köt. 4. sz. 2006. p. 278–280./

(Papp István)